

Költség-haszon elemzési ajánlások a közigazgatásnak

dr. Antal Tímea - Sántha Zsófia

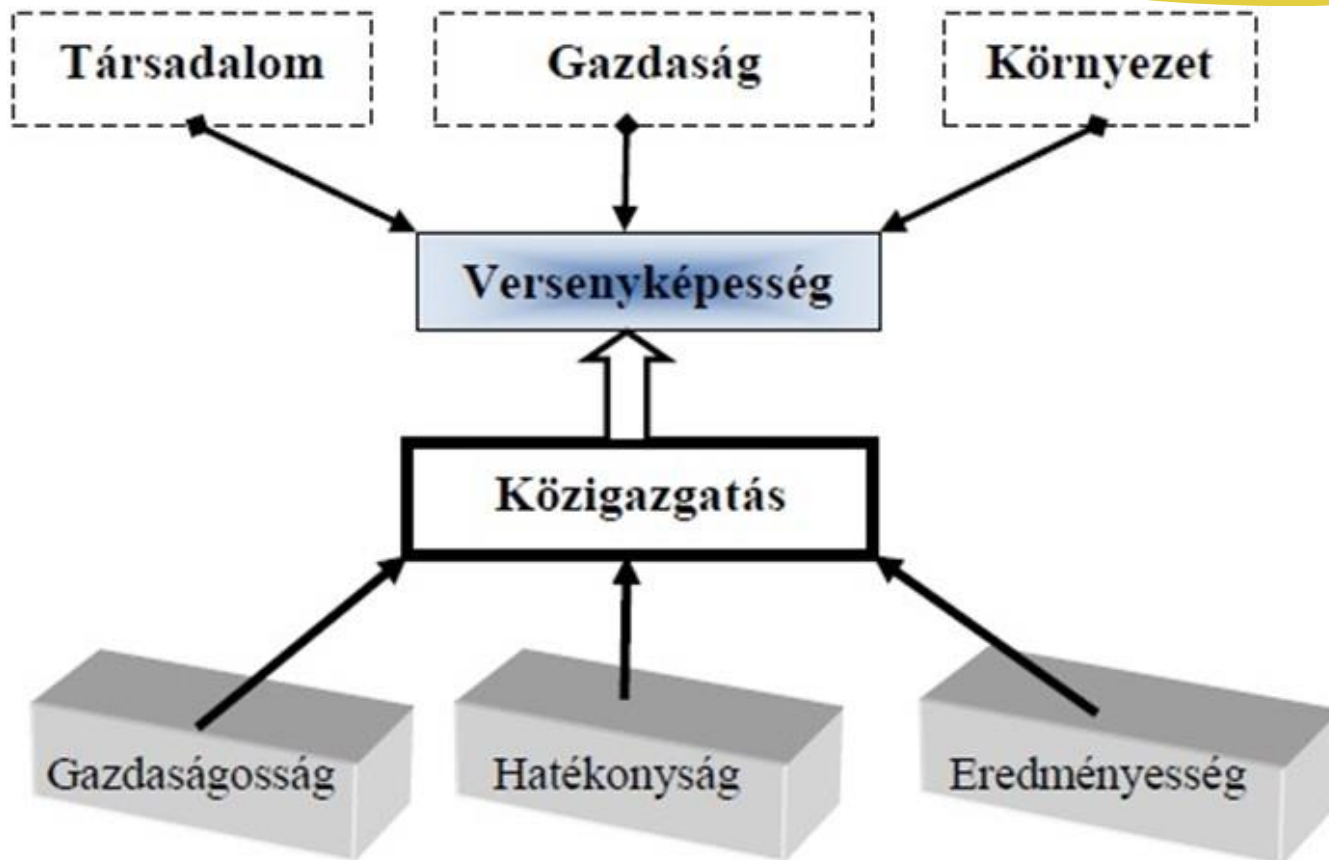
2019. március 05.

Tartalom

- Versenyképességi tényezők - közigazgatás
- Globális versenyképességi index
- 10+1 speciális közigazgatási ajánlás
  - Összefoglalás

Versenyképességi tényezők vizsgálata a közigazgatás vonatkozásában

Globális versenyképességi index

Globális versenyképességi index

Pillérek	Helyezés (137-ből)
Intézmények	101
Infrastruktúra	56
Makrogazdasági környezet	46
Oktatás és egészségügy	78
Felsőoktatás és szakképzés	73
Árupiaci hatékonyság	64
Munkaerőpiaci hatékonyság	71
Pénzügyi piac fejlettsége	45
Technológiai fogadóképesség	40
Piacméretek	55
Vállalati hatékonyság	96
Innováció	62

Indikátor
Kormányzati költségek hatékonysága
Helyezés
108

Közigazgatás teljesítményének értékelése

Célok

- **Intézményi pillér javulása**
- **A többi államnál nagyobb mértékű javulást elérni**
- **Összesített helyezésben történő javulás**
- **Meglévő módszertanok alkalmazása közigazgatás fejlesztési projektekre**
- **A közigazgatás fejlesztése a legmagasabb színvonalon a rendelkezésre álló erőforrásokból**

A közigazgatás

- * A közigazgatás az állami feladatok végrehajtását szervezi
- * Speciális jellege, hogy jogszabályi keretek közt monopolhelyzetben látja el közfeladatait
- * Jelentősen hozzájárul egy ország versenyképességéhez

Költség-haszon elemzés (CBA)

- * Döntéstámogató eszköz, módszer, amellyel ki lehet mutatni, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokat hogyan javasolt elhelyezni
- * Fő célja, hogy csak olyan fejlesztések valósuljanak meg, amelyeknek a hasznai meghaladják a felhasznált erőforrásokat, amely alapján teljesülhetnek az értékteremtés feltételei a társadalom számára
- * Leglényegesebb előnye, hogy a módszertan a pénzügyi megtérülés és hatékonyság mellett számba tudja venni a társadalmi-gazdasági-környezeti hasznokat

10+1 közgazgatási ajánlás

1. Társadalmi-gazdasági-(környezeti) haszon hangsúlyosabb a pénzügyi megtérülésnél!

Társadalmi-gazdasági-(környezeti) haszon megjelenhet az ügyfél és az állam oldalán egyaránt, például

- * egyszerűbb ügyintézési folyamat
- * csökken az ügyintézési idő
- * adminisztrációs költség csökkenése

10+1 közigazgatási ajánlás

Pénzügyi megtérülés és társadalmi-gazdasági-környezeti haszon összefüggései

		Társadalmi-gazdasági-környezeti haszon	
		<i>magas</i>	<i>alacsony</i>
Pénzügyi megtérülés	<i>magas</i>	<u>Megvalósítandó</u>	Inkább nem megvalósítandó
	<i>alacsony</i>	<i><u>Inkább megvalósítandó</u></i>	Nem megvalósítandó

10+1 közigazgatási ajánlás

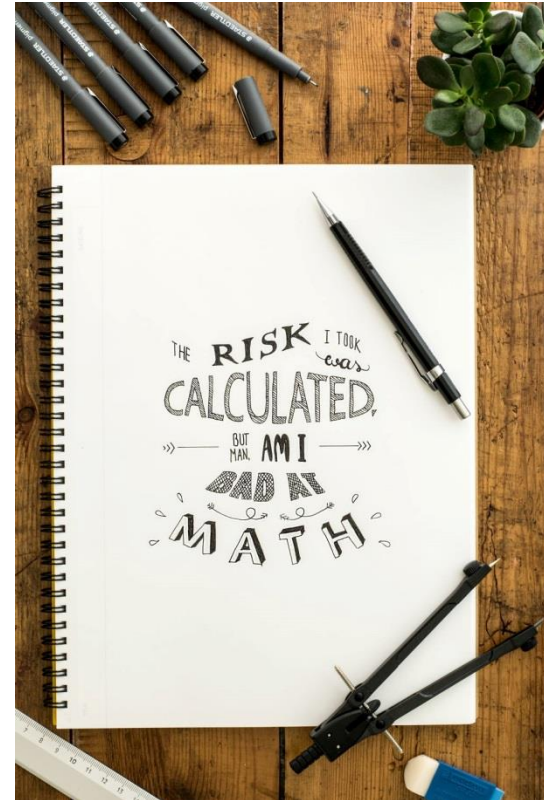
2. Kötelező jogszabály = kötelező teljesítés: Végezzünk költség-hatékonyság elemzést!

- * Kötelezően megvalósítandó fejlesztéseknél elegendő annak a vizsgálata, hogy a rendelkezésre álló fejlesztési projektjavaslatok közül a legköltségghatékonyabb szcenáriót válasszuk
- * Ehhez költség-hatékonyság elemzés (cost efficiency analysis - CEA) elvégzését javasoljuk

3. Elengedhetetlen a kockázatelemzés!

Azonosítsuk azon külső és belső tényezőket - és azok elfordulási valószínűségét -, amelyek

- ✓ befolyásolják a fejlesztés megvalósítását,
- ✓ a kockázat felmerülésével kalkulálva is el kell végeznünk a számításokat!

10+1 közigazgatási ajánlás

4. Alkalmazzuk a költség-haszon elemzést, illetve a költség-hatékonyság elemzést a projektciklus több szakaszában!

- * Tervezéskor -> megvalósításába belevágunk-e ?!
- * Megvalósítás során -> a beavatkozás finomhangolása!
- * Utólag -> értékelés, konklúziók!

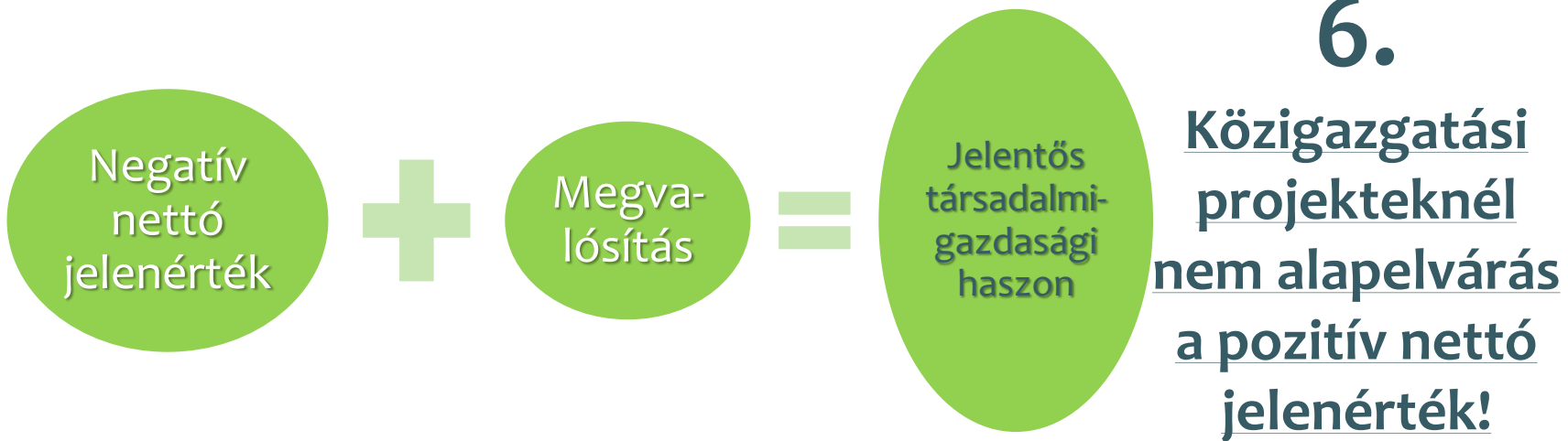
10+1 közigazgatási ajánlás

5. Alkalmazzunk több szempontú elemzést!

- nettó jelenérték számítás
- haszon-költség arány számítás
- megtérülési időt
- szcenárió-elemzést

10+1 közgazgatási ajánlás

10+1 közigazgatási ajánlás

7. A fenntarthatósági szempontokat érvényesíteni kell!

- * Hosszú távon (~10 év) szükséges vizsgálni!
- * Fenntarthatóság mellett a továbbfejlesztési lehetőség rendelkezésre állása is fontos!
- * A fenntarthatóságnak nemcsak finansziális, hanem társadalmi-gazdasági hasznok dimenziójában is jelentkezniük kell!

10+1 közigazgatási ajánlás

8. Tegyük kötelezővé a költség-haszon, illetve költség-hatékonyság elemzéseket meghatározott értékű fejlesztések esetén!

- * Jelentős motiváló tényező ahhoz, hogy a döntéselőkészítéshez rendelkezésre álljanak értékes információk!

10+1 közigazgatási ajánlás

9. Használjunk költség-hatékonyság elemzést a közbeszerzések tekintetében is!

- * a becsült érték meghatározása és alátámasztása,
  - * legmegtérülőbb scenárióra kiválasztása, hogy erre tudjuk kiírni a közbeszerzést,
- + a beérkezett ajánlatok értékelése egyszerűbbé válik!

10+1 közigazgatási ajánlás

10. Azonosítsuk és terjesszük a legjobb gyakorlatokat!

- * Szükséges a különböző fejlesztések során sikeresen alkalmazott legjobb gyakorlatokat azonosítani (best practice) és széles körben bemutatni.

10+1 közgazgatási ajánlás

+1. Kerüljön felállításra egy költség-haszon elemzéseket támogató szervezeti egység!

- * Központi egység: segítséget tud nyújtani a költség-haszon, illetve költség-hatékonyság elemzések elkészítésében.
- * Alap szintű e-learning képzés: kisebb bonyolultságú költség-haszon elemzések elkészítéséhez.
- * Elektronikus támogató felület létrehozása: a rendszer automatikus kiszámolhatja a fontosabb mutatókat mint a nettó jelenértéket vagy a költség-haszon arányt.

Összefoglalás

- * A közigazgatás versenyképességi tényező!
- * Elengedhetetlen a közigazgatás-fejlesztések költség-haszon elemzés módszerrel történő megközelítése!
- * A CBA módszertan, mint racionális döntéshozást támogató eszköz közigazgatásban való széleskörű elterjesztésével mekkora előrehaladást tudnánk elérni a globális versenyképességben!

Köszönjük a megtisztelő
figyelmet!